

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Het Leven Vande H. Maghet Geertrvyt Abdisse Tot Eisleben

Gertrudis <de Helfta>

T'Hantvverpen, [1607]

Met een besluit verhaeltse de weldaden vande Goddelijcke goetheyt,
ende daer teghen de ghebreken van haer onachtsaemheyt, ende dit, met
het voorgaende plochte sy te lesen op ghesette tijden op het ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-43080

Weeren dese verkeerde raserij dat ick eenen oog-
genblick al willens soude laten ouergaen van
de danckbaerheyt die ick v schuldich ben hoor de
aldergenoechlijcke gaue van v besoekinghe die
ick soo sonder mijn verdiensten van v ontwe-
rouwelijcke miltheyt ontfanghen hebbe / ende
soo veel jaren gheduerende sonder mijn verdien-
sten behouden hebbe. Want hoe wel ick onder
alle andere de onweerdichste ben / soo belijde ick
nochtans dat ick in die gaue meer ontfanghen
hebbe als penant op der aerden soude moghen
verdiene. Ic begeere dan vande soeticheyt van
v goedertierenheyt dat ghy my die gaue met de
selfste medeuerdicheyt / daer ghijse my sonder
mijn verdiensten / ende om niet door ghegheuen
hebt oock wilt in my bewaren tot uwen lof / en
dat ghy daer door in my t'berwoytsel / sulcken
daer werct / door den welcke ghy van alle schep-
selen moeght gepresen worden. Want hoe claer-
lijcker mijn onweerdichent blyckt / soo is de glo-
rie van v medeuerdichste goedertierenheyt
des te doozluchtigher.

Met een besluyt verhaeltse de weldaden vande
Goddelijke goetheyt, ende daer teghen de ghe-
breken van haer onachtsaemheyt, ende dit, met
het voorgaende plochte sy te lesen op ghesette
tijden op het alderdeuootste.

DAT XXIII. CAPITTEL.

Mijn siele moet v ghebenedijde o Heere Godt
mynen Schepper / laet mijn siele v gebene-
dijden ende wt het merck van mijn binnenste /
laetse belijden v barmhertichede dooz de welke
v onweerdhouwelijckste goedertierenheyt (sulck
noeh

De note
dancleg-
ginghe.

nochtans niet schuldigh zijnde my omcinghelt
heeft/ o mijnen aldersoetsten beminder. Ic dāc-
ke van allen canten v onmetelijke barmhertic-
heyt/met de welke ick louende gloziens make v
lanemoedige verbuldicheyt: dooz de welke ghy
met my dooz de vingeren gesien hebt / als ic alle
de iaren van mijn ionckste onsprekelijckheyt/
kintsheyt/wasschende eeuwe/ende ionckheyt/
bycans ten eynde van mijn vijfentwintich iari
toe met sulcken verblinde sotticheyt doozbroght
hebbe/dat ick met gebachten/woorzen/en wer-
ken soude ghedaen hebben/ sonder knaghen des
ghemoets (gelijck my nu dunct) al wat my te
bozen quam/ende daert my toeghelaten wert
(ten hadde geweest dat ghy my dooz een natuer-
lijke ingestorte berfoepinge des quaets/ende ge-
noechte int goet/oft dooz wterlijke berispinghe
van mijnen naesten / oft dooz ander middelen
behoutven hadt / ende dooz v barmherticheyt
sonder mijn verdiensten my behoet hadt) al oft
ick Heydene onder de Heydenen gheleest hadde/
ende noyt ghelveren en hadde dat ghy mijnen
Godt/oft het goet loonde / oft het quaet straffe/
daer ghy my nochtans verkosen hebt vant vijf-
ste iaer af vā mijn kintsheyt om gefatsonneert te
worden onder ulve beuooste vriende/inde slaep-
ramer bande v Religie. Mijnen Godt hoe wel
dat v salicheyt niet en can wassen noch her-
minderen/want ghy ons goet niet van doen en
hebt/ist dat mijn schuldigh en onachsamen leuen
(nachment soo seggen) is geweest tot barmhertic-
ringe van ulven lof: den welcken sonder ophou-
den alle mijn macht/versaemt met alle de schep-
selen / allen ooghenblicken behoorde te louen.
Wat dat mijn herte hier op gevoelt/oft ooc sou-
de mogen gevoelē beroert wesende dooz v alder-
mede

medewerdigste toegeneygen is v alleen bekēt/
 waerō in die beweginge o alder lieffsten Vader!
 tot verbeteringe van alle mijn sonden: so offere
 ick v alle de Passie van uwē beuinsten Sone/
 de welke hy van die ure af/als hy int cribbekē
 nedergelept zijnde gheschryt heeft/ende verbol-
 gens gheleden heeft dooz sijn cleyu kintsche be-
 hoeffelijcheyt/kintsche gebrekelijden/tegenstrijt
 sijns ieuchts/ende iongelincks lyden/ter tyt toe
 dat hy met nedergeboochden hoofde met luyder
 stemmen synen Gheest gegeuen heeft. Item tot
 voldoeninge van alle mijn onachtsaemheden so
 offere ick v alder-beuinsten Vader alle de v.
 handelinge van uwē Sone / die den alderbol-
 maecksten is geweest in alle sijn gepens/wooz-
 den/ende wercken/ vande ure af dat hy gesondē
 zijnde vanden oppersten thoon/ingegaen is in
 onse werelt / uwē eenigen gehozen/dooz de ooze
 des magets/tot dat hy vooz v Daderlyc aensicht
 verthoont heeft de glorie van sijn victorieus
 vleesch. Ende daer na/gelije het reden is dat het
 herte van uwē vrient met v medelijden heeft in
 allen tegenspoet/soo bidde ick v dooz uwē eeni-
 gen gehozen Sone inde cracht vanden v. Geest/
 dat soo wie van my ghebeden zijnde/ oft eenich-
 sins toegezocht/ sijne wille daer toe neyght dat
 hy tot uwē lof het gene my gebreect soude wil-
 len verbullen/ al waert ooc met een versuchten/
 oft met het minste werck in mijn leuen oft naer
 mijn leuen: dat ghy oock vooz hem wilt ontfan-
 ghen desen opoffer vande Passie ende hanterin-
 ghe van uwē beuinsten Sone/tot verbeteringe
 ende verbullinghe van alle sijn sonden ende on-
 achtsaemheden. om het welc te vercrisgen bidde
 ick v dat vooz sulcks mijn begheerten sonder te
 verfaulwen / by v blyuen moghen ten eynde der
 eueu

Bequaem
 offerhade
 van Godt
 de Vader

Noteert
de manie
re om eē
godvruch
tige sake
van Godt
yferich-
lijcken te
begeeren.

De manie
re vande
Goddelijc
ke verfoe
ninghe.

eeuwen toe / ende noch als ick met v dooz gratie
sal regeren inden Hemel. Item tot danckseggin-
ge my verdinckende inden diepsten afgront des
oetmoedicheyts met uwe bouenouerdzaghende
bermherticheyt / t samen prijse ic ende aenbidde
die soetste minnelijckheyt / waer dooz ghy ouer
my soo verlozen leuende hebt gepeyst gedachten
des peys / ende niet der straffen / hoe ghy te wete
my soo soudt berhessen met de menichbuldie
heyt ende groote uwer weldaden / al oft ic bouen
andere op de werelt een Engelsch leuen ghelept
hadde. En dat hebt ghy begost in dien Aduent /
doen ic op den dzy Coningen dach daer na vol-
gende nu het vijf-en-twintichste iaer van mij-
nen ouerdoin eynde / met een betweginghe / dooz
de welcke mijn herte soo beroert is geweest / dat
my alle ionckheyt's sassenheyt heeft begost on-
smakelijc te worden / en daer dooz is mijn herte
t' uwaerts eenichsins als bereet geworden naer
dat ick begost hadde het sessentwintichste iaer /
s' maendaechs booz Lichtmisse / ten sonnen on-
derganck van dien daghe na de Complete : als
ghy den nacht vande boozsepde beroerte / ghy
licht / het welck licht inde duyfsternisse / ooc ghe-
eynt hebt den dach van mijn kinnsche ydelheyt /
die berduyftert was dooz de duyfsternisse van
Geestelijcke onwetenschappen : want in die we-
waert ghy by my dooz een al te blifckelijcke me-
delweerdicheyt / seer wonderlijc en bouen maten
genoechlijc / my versamende dooz een de liefelijc-
ste versoeninghe met v kennisse en liefde : my ley-
dende tot mijn binnenste / dat my tot dier uren
toe weynich bekent was. Ende ghy hebt begost
met my te handelen / met wondere ende verboz-
ghen manieren / op dat ghy boozts aen als in v
eygen huys gelijck vrient met vrient / ia bypde-
gont

gom met brypt in mijn herte soude gheduerich hebben v wellusten met mijn siele. Om welckes goedertierenheys wille op verscheyden uren / en verscheyden maniere ghy my behoekende: maer sonderlingher ende nietweerdigher op de Wigilie bande H. Bootschappe / ten lesten vooz den hemelbaerts dagh op eenen dach smorgens lieffelijck beginnende / ende t' sauonts na de Completen volbruggende / my ghegunt hebt dese gratie die te verwonderen en te bereeren is dooz alle schepselen / te weten: dat ic van die ure af tot dert tegenwoordigen tijt toe noyt eenen ooghenblicks lange v geuoelt hebbe / oft getreten / verbzeint vā mijn herte / oft ick wist altydt dat ghy by my waert / als ick my bekeerde tot mijn binnenste / wtgesondert eens elf dagen. Met hoe groote menichbuldige ende aller aenghenaeinste goeden / ghy daer-en-tusschen my v tegenwoordicheyde behaeghlijcker ghemaect hebt / naerdemael dat ick niet met geen woorden wtgesprekē en can: Gheest o geuer der gauen dat ic v daer vooz mach offeren een weerdige offerhande des iubileringhs in den geest des ootmoedicheyds / en voornementlijck om dat ghy sulcken iustighen woonplaetse gereet ghemaect hebt vooz v / naer v ende mijn welbehagen in mijn herte: dat ick dierghelijcke niet gelesen en hebbe noch ghehoort / soo vander Tempel van Salomon / als van de rustplaetse van Assuerus: dat my dochte weerdigher te zija als de wellusticheden die ick weet dat ghy seluer dooz v gratie bereept ghemaect hebt in mijn binnenste / ende die ghy my ontweerdichste toeghelaten hebt t'samen met v te geniēten als een Coninginne met haren Coninck. Onder de welke ick dese twee sonderlinge groot achte / te weten: dat ghy gedruet hebt in mijn herte de costelijcke cleyng

cleyng

cleynodien van v al te salichste doorluchtighe
 wonden. Ende daer by dat ghy in mijn herte
 ghesteken hebt soo blyckelijck ende crachtelijck
 de wonde der liefde. Al waert dat ghy my noy
 eenighe meerdere vertroostinghe soo van binnen
 als wterlijcke gegeuen hadt / soo ist dat ghy my
 in dese twee alleen sulcken salicheyt gegeue hebt
 dat ick (al moeste ick dypsent iaren leuen) alle
 uren meer als genoeg vertroostinghe / leeringhe
 ende gratie daer dooz soude mogē hebben. Ende
 hier by hebt ghy my noch willen gonne de on
 weerderlijcke ghemeynsaemheyt van v vriend
 schappe: my toelatende met verscheyden manie
 ren die alderdeelste arcke vā v Godtheyt / te we
 ten: v Goddelijck herte / tot ghebruyck van alle
 mijn wellustichede / nu my dat van selfs geuen
 de / nu tot meerder teeken vande onderlinge ge
 meynschap dat vermangelende booz het mijne
 waer mede ghy my betopenbaert hebt soo ver
 borzen dingen van v verholē oordeelen en oock
 wellusticheden / ende oock ghesmolten hebt mijn
 stele met sulcken aldersoetste vriendelijckheden
 dat waert indien ic niet en wiste de ongronde
 lijcke bouenouerbloepentheyt van v meere
 dicheyt my verwonderen soude / dat ghy sulcken
 toegedaentheyt van v meere dicheyt vriende
 lijcheyt oock ghegeuen sout hebben aen v albet
 minnelijcke Moeder die de meere dicheyt alleen is
 van alle schepselen ende met v regeert inden he
 mel. Onder dese dinghen hebt ghy my met sul
 ken stillen soeticheyt gezocht tot een salige ken
 nisse van mijn ghebruycken / ende soo vriendelijck
 hebt ghy ghespaert mijn beschaemtheydt al oft
 ghy (dat onbetamelijck is te seggen) de helst van
 v rijc sout verlozen ghehadt hebben / waert dat
 ghy mijn kintche beschaemtheyt een wepnigh
 be

bewrecht hadt. Ende ſoo als dooz een loog be-
 wimpſel hebt ghy my te kennen ghegheuen dat
 ſomlinge lieden gebreken v niet en behaechden.
 In welke gebreken in mijn ſiele gaende bevon-
 den hebbe dat ic ooc ſchuldiger was als yemant
 van die ghy my toonde / daer ghy nochtans my
 noch dooz den minſten wiack niet te kennen ge-
 gheuen hebt dat ghy ſulcken ghebreken in my
 waert gewaert geworpen. Daer-en-bouen hebt
 ghy mijn ſiele gelockt met ſoo getrouwen belo-
 teniſſen van het goet dat ghy my wout doen in
 mijn doot ende naer de doot / dat ick al en had-
 dick anders geen weldaet van v ontfangen daer
 dooz alleen dooz een gheduerige hope met mijn
 herte te recht soude behooren naer v te haken.
 Noch daer mede en is de zee van v onwederhou-
 welijcke goedertierentheyt niet wtgeput gewor-
 den / maer ghy hebt my dickwils verhoort met
 ſulcke gelooſſelijke weldaden / als ic badt dooz
 de ſondaren oft dooz de ſielen / oft om ander din-
 gen / ſoo dat ick noyt ghebonden hebbe ſulcker
 vrient een / aen wien ick ſonder dubben de groot-
 heydt der ſeluer / ſoude deruen hebben te kennen
 gheuen / ſoo ick die verſont: ende dat ouermidts
 de cleyne herticheyt van s' menschen herte dat ſoo
 traech is om te ghelooouen. Om den hoop oock
 van v weldaden te vermeerderen hebt ghy daer
 by willen voegen / dat ghy my vſoetſte Moeder
 de ſalichſte Maghet Mariam hebt ghegheuen
 dooz mijn beſchermer / ende ghy hebt my dick-
 wils aen haer liefde ſeer minnelijck beuolen:
 ſoo als op het neerſtichſte eenen ghetrouwen
 Bruydegom ſijn beminde bruyt beveelt aen ſijn
 eyghen Moeder. Daer-en-bouen oock tot
 ſonderlinghe bedienſticheydt hebt ghy my be-
 ſchickt de edelſte Princen van v Palles / niet
 alleen.

Een Goete
 maniere
 om tot
 ſijn eygen
 kenniſſe
 te comen

alleenlijck vande choozen der Enghelen ende
aertich-Engelen/maer oock hoogere/ na dat v
goedertierentheyt alderminlijcksten Godt oov
deelben/dat my meest van noode was: op dat ic
tot bequamelijcke uwe diensticheyt inde geeste
lijcke handelinghe soude verhoordt worden.
Maer als ick d'alderontweerdichste door mijn
boersche ondancckaerheyt (als ghy bestierende
dat tot mijn meerder salicheyt den smaeck van
de genoechte eensdeels ontroct) v gauen terstont
al oft sy niet gedoocht en hadden vergat / ende
naer sommigen tijdt alst ghebeurde dat ick v
drom wijs wiert / ende wederom eyschte sulc
ken gawe als ic verlozen hadde/ so hebt ghy my
die ongheschent wederom ghegeuen/ al oft ick
met de meeste sozchfuldicheydt in uwen schoot
aen v booz my te bewaren hadde gegeuen / ende
bouen alle dese dinghen dat wonderlijck te ver
heffen staet seer dickwils / maer sonderlinge op
Kerstmis/ en op eenen Sondagh/ Esto mihi, &c.
ende op eenen anderen Sondagh naer Singen
soo hebt ghy my ingelept/ ia met geweld ghenom
men tot sulcken vereeninghe met v / dat ick my
verwondere bouen mirakel/ dat ick t'sedert die
ure hebbe tonnen leuen als mensche onder de
mensen. Ende dat meer te verwonderen/ia te
verfoepen in my is/ dat ic daer na och! mijn ge
bzeken gelijc ic behoorden niet gebetert en hebbe.
Maer noch in alle dese dingen en is dese fontey
ne ws berinherticheyds t'uytwaerts niet ver
doocht. O Jesu die den beminnensten zijt bou
nen alle de beminders/ ia alleen waerachtelijck
beminnende door v gratie/ de ontweerdige. Waer
als met den verloop des tijts my alderwozpen
ste ende ontweerdichste/ende daerom ondanccka
richste begosten als te walgen sulcke dinghen (dit

te recht ſonder ophouden hemel ende aerde met
 een onweerdeerlycke danckſegginge ſouden moe-
 ren verheffen/ te meer immers daerom dat eenē
 ſoo onbegrypelycken hooghſten Godt hem ver-
 weerdicht heeft te buigen tot een wozinken van
 ſulcke oneyndelycke wterſte verſmaetheyt) ghy
 geuer / vernieuwer ende behoeder van alle goet/
 hebt my lupe daer dooz berweert tot danckbaer-
 heyt dat ghy aen ſommige perſoonen die ic weet
 met v byper ende denoot zyn/ ſulcs vande gauen
 die ghy my ghegheuen hebt/ haer beropenbaert
 hebt dat ick ſekerlycks weet/ dat sy dat vande
 menſchen niet en coſten hebben/ ouermidts dat
 ick dat aen geen ſterffelyck menſche gheſeyt en
 hadde/ende nochtans wt haren mont hebbe ick
 gehoort woorden die ic int ſecret van myn herte
 kenden. Met deſe woorden dan ende andere die
 onder deſe my te bozen comen/ ſoo geue ick v dat
 v toecomt/ende dooz de ſoetlypende ozgel/te we-
 ten/dooz v Goddelyck herte / dooz de cracht des
 h. Gheſts/ ouerlypde ſinghe ick v o Heere Godt
 eertweerdige Vader / Lof ende danckſegginghe
 van weghen alle de hemelſche ende aertſche ende
 onderaertſche dingen van alle die zyn / ghetweest
 zyn / ende noch zyn ſullen. Nademael dan dat
 het gout rooder wort dooz de veruen die daer op
 gheſmaillert worden/ende dat de ſwerte verue
 onder andere een merckelijc onderſchept maect/
 om datſe den ſchyn des gouts ongelijcker is/ ſo
 bzenge ic oock dat myn is / te weten: de ſwertic-
 heyt van mijn ondanchbaerſte handelinge tegen
 het groot getal der weldaden die ſoo Goddelijc-
 ken op my ſchynen. Want nademael dat ghy
 anders geen gauen en ſout connen ghsuen dan
 die v betamen/nae v ingebozen Conincklycke/ta
 Goddelijcke milcheydt / ſoo en hebbe ickſe naer
 myn

mijn ingebozen boosheyt niet anders ontfange/
 dan ghelijck betamen soude een al te verwoyden
 brodderffe / ende dat selfste oock saghe v natuer-
 lycke Conincklycke saechtmoedicheydt door de
 bingheren / soo dat ghy scheent daer om noyt te
 minder my goet te doen. Maedemael dan ghy
 (wiens soete rustplaetse is in het hemelsche pal-
 leys van de Daderlycke goedertierentheyt) ver-
 koos een rustplaetse int huys mynder armoe-
 den / ic boersche ende onghemanierde tweedinne
 met sulcken onachtsaemheyt hebbe my gedrage
 om ulven goeden wille te doen / dat ick naer na-
 tuerlycke beleeftheyt / meer soude behooren be-
 weeght geweest te hebben tot eenen melaetschen
 mensche / die naer veel schamperheyt en moe-
 lijcheyt my aenghedaen / door den noot in mijn
 huys soude moeten hem begeuen hebben. Ende
 tegen v weldadē die ghy my o bekleeder der ster-
 ren ghegunt hebt: te weten / inde lustige beschi-
 kinghe van mijn binneste / indzuckinghe van v
 heylighe wonden / openbaringhe van v verho-
 lentheden / betwijfinge vande gemeynsaemheyt
 ende vriendelycke min-spelinghe (waer in ghy
 my soeter ghenoechten hebt doen proeuen inden
 Geest / als ic / gelyc ic gelooue / soude connen bin-
 den hebben inde lichamelijke dingen / al hadde
 ic de werelt vanden oosten tot den westen omge-
 loopen) soo hebbe ick de ondanchbaerste v ver-
 smaetheyt aendoende / die cleyn geacht / en wter-
 lycke genoechten soeckende / hebbe alyyn ende
 loot vercosen voor v hemelsch Manna. V alder-
 sekerste belostenissen / o warachtigen Godt niet
 geloouende / hebbe mijn geneygē des hoops daer
 af gewent / al oft ghy een logenschrich mensche
 waert die sijn belostenisse noyt gehoude en had-
 de. Ende tegen dat ghy dichtsuls goedertierentlic
 v ge-

b' geneycht hebt tot mijn onweerdige ghebeden/
 hebbe ic dicwils och! mijn herte verbert teghen
 uwen wille: soo verre (het welck met tranen ge-
 ſeydt diende) dat ick ſomwylen ghebeynst hebbe
 uwen wille niet te verſtaen / om dat ick niet en
 soude gedwongen zijn mijn gemoet my daer toe
 byghuende dien te doen. Item teghen dat ghy v
 ghelweerdicht hebt my te gunnen de boozſprake
 van v glozioſe moeder / ende v alderheyllichſte
 Gheefſten hebbe ick ellendige dit dicwils beledt/
 ſoekende de boozſprake van wterlycke vzienden
 als ick alleenlyck my tot v hadde moeten bege-
 uen. Alst oock recht soude betaeint hebben /
 dat ick/ouermidts dat v ſoeticheyt my uwe ga-
 uen ongeſchet bewaert onder alle mijn onacht-
 ſaemheden / soude ooc des te danckbariger wor-
 den / ende te beter my behoeden booz de onacht-
 ſaemheyt / daer tegen op der tyzannen boeghen/
 ia dupuels boegen/quaet vergeldende booz goet/
 worde daer te ſtouter om te leuen ſonder ſozghe.
 Bouen alle deſe dinghen iſt mijn aldermeeste
 ſchult / dat ic naer ſulcken en ſoo ongelooſſelijc-
 ken / ende v alleenlyck bekende verreninge met
 v niet ghebeynt en hebbe mijn ſiele wederom te
 beſmetten met die gebreken die ghy daerom toe-
 gelaten hadt / datſe in my ſouden hagen/op dat
 ic met v hulpe ſtrijdende die ſoude ouerwinnen/
 ende daer booz grooter glozie met v inder eelwic-
 heyt inden hemel ſoude beſitten. Noeh hier in en
 is mijn ſchult oock niet ontbroken / dat als ghy
 om my te verwecken tot danckbaerheydt mijn
 ſecreten aen mijn vzienden openbaerde. Ic ach-
 terlatende ſulckis als ghy booz hadt : ſomwylen
 daer booz meer naer menſchelycke maniere my
 verblydende/ hebbe verſuynt v te beantwoozden
 met danckbaerheydt. Ende nu o goedertierenſte

Schepper mijnder herten dooz dese ende andere
 dinghen die tot sulcken oplicht my in den sinne
 mogen schieten. Laet het suchten mijnder hertē
 tot v opclimmen/ en outfangt de clachte die ic v
 offere/ mijnder al te vele ongeluckigheden die te-
 gen sulcke uwe Goddelijcke edele goetheyt staen/
 met sulcken eelheydt des medelijdens ende eer-
 weerdicherts/ als ghy ons gegont hebt te mogē
 opofferen dooz uwen beminsten Sone inden h.
 Geest/ van weghen die inden Hemel zyn / opder
 aerden/ende daer beneden. Waerom nademael
 dat ic onmachtich ben om te verdienen weerdig-
 ge vruchten des betertings/bidde v goedertieren-
 heyt mijn soetste lief/dat ghy inde herten die ghy
 weet dat met v dooz ghetrouwe deuotie soo ver-
 bonden zyn/dat hun v brandt-offerhande des be-
 terschap v can versoene/wilt ingene/dat sy mijn
 gebreck/het welc bouen maten groot is ende on-
 hebbelijc/met sulcke uwe gauen willen verbullē/
 dooz suchten oft gebeden oft andere goede wer-
 ken/ende dat alleenlijc onsen Heere en Godt/tot
 uwen behoorlijcken lof. Want ghelijc ghy den
 beschouwer mijnder herten claerlijc weet/niet
 en isser anders dat my gedwonge heeft om dese
 dinghen te schryuen / dan de puere liefde alleen
 van uwen lof/ op dat naer mijn doot vele dese
 dingen lesende mogen medelijden hebben met v
 goedertierenste saechtmoedicheydt / dat v liefde
 om de salicheyt vande menschen opt heeft moete
 tot het nederste soo ghebogen worden/om te ghe-
 hengen dat soodanighe uwe soo vele ende ontal-
 lijcke gauen soudē versmaept worden/gelijc ick
 och! alle uwe gauen in my verarghert hebbe.
 Maer ick dancke soo ick can v saechtmoedigh-
 hermherticheyt/o Heere Godt mijnē Schepper
 en herschepper / om dat ghy wt den bouenouer
 vloey

bloeyenden afgront wes goedertierenhepts my
 op het aldermarachtelgste versekert hebt/dat so
 wat sondaer ooc met de boozsepde meyninge zis-
 nen wille daer toe sal gheboogen hebben: dat hy
 tot uwen lof mynder ghedachtich wilt zijn/ezp
 int hidden booz de sondaren/oft danckende booz
 de wtgelesene / oft in eenigher ley twel daet opt de
 uoofste als hy dat vermach/dac hy noyt dit te-
 genwoordich leuen eynden en sal booz al eer dat
 ghy hem met sulcken sonderlinge gratie sult ver-
 golden hebben / dat syn handelinghe v behaghen
 sal/ende in sijn herte hebben sult eenige gemeyn-
 same vermakinge. Waer booz v sy dien eewigen
 lof die bande ongheschapen liefde wtspuytende
 geduerlijcken wederom tot v seluer inbloet.

Hoe
 vrucht-
 baer hoe
 is ter ghe-
 dachtenis
 se van S.
 geertrays
 goet te
 doen.

Beuelinghe vande gheschreuen dinghen.

DAT XXIII. CAPITTEL.

Siet beininnenste heere het pont van v mede-
 weerdichste ghemeynschap/ het welck my opt
 wterste verwoopen onweerdichste schepsle / be-
 trout is/ dat sette ic wt/door de liefde van v liefe
 de/tot woeker van uwen lof/ soo int gene booz-
 schreuen is/ als dat naer gestelt is. Want (gelic
 ick sekerlijck hope) soo derue ick door v gratie
 wel vastelijcken belijden/dac gheen sake my be-
 dwongen heeft sulcke dinghen te schryuen oft te
 segghen / dan alleenlijck om te volcomen uwen
 wille / ende de begheerte van uwen lof/ende den
 puer der sielen. W dan seluer nemende tot getuy-
 ge/soo begeere ick waerachtelijck dat ghy gepre-
 sen wort dat men v dacke/om dat uwe onweder-
 houwelijcke goedertierenhept haer aen myn
 onweerdichept niet en heeft ontrocken. En oock
 wensche ick dat ghy soudt gheprezen worden/ te
 weten: